

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobců **a) obce Ovesná Lhota**, se sídlem Ovesná Lhota 49, p. 582 91 Světlá nad Sázavou, **b) M. K . , a c) M. J . ,** všech zastoupených Mgr. Irenou Jonákovou, advokátkou se sídlem AK v Havlíčkově Brodě, Horní 14, proti žalovanému **Krajskému úřadu Kraje Vysočina**, se sídlem v Jihlavě, Žižkova 57, PSČ 587 33, za účasti **1. obchodní společnosti AGROPRODUKT Plus, a.s.**, IČ 27833526, se sídlem Světlá nad Sázavou, Zámecká 7, PSČ 582 91, a **2. Družstva vlastníků Petrovec**, IČ 46506004, se sídlem Ovesná Lhota 78, PSČ 582 91 Světlá nad Sázavou, obou zast. JUDr. Zdeňkem Novákem, advokátem advokátní kanceláře HSP & Partners, v.o.s., Přerov, Čechova 2, PSČ 750 02, v řízení o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. ledna 2012, č.j.: KUJI 6582/2012, sp. zn. OUP 501/2011 No-5, t a k t o :

- I. **Žaloby se z a m í t a j í .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný vydal dne 27. ledna 2012 pod č.j.: KUJI 6582/2012, sp. zn. OUP 501/2011 No-528, rozhodnutí, v jehož výroku B) zamítl odvolání žalobců označených shora písmeny a), b) a c) proti rozhodnutí Městského úřadu Světlá nad Sázavou ze dne 3. 10. 2011, č.j.: MSNS/14866/2011/OSÚ-7, a toto potvrdil. Těmito rozhodnutími byla povolena stavba „Bioplynová stanice Ovesná Lhota“ na stav. parcelách č. 88/3 a 94 a poz. parc. č. 255/1, 255/4, 1219/1, 1258, 300, 324/1, 325 a 326 v kat. území Ovesná Lhota (dále jen „stavba BPS“). Proti tomuto rozhodnutí o odvolání podali výše uvedení žalobci a), b) a c) včas žaloby (doplněné ještě podáními ze dne 30. 3. 2012 a 6. 4. 2012), jimiž se domáhali zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalobkyně a) spatřovala nezákonnost postupu žalovaného především v tom, že rozhodl o povolení stavby BPS vzdor změně územního plánu obce, který výstavbu staveb tohoto typu v daném místě nepřipouští a že při řešení této otázky trval na rozhodnutí o umístění této stavby, vydaném Městským úřadem Světlá nad Sázavou dne 19. 1. 2011 pod č.j. 13526/2011/OSÚ-32. Rozhodnutí o umístění stavby BPS nabylo právní moci dne 30. 5. 2011, územní plán, podle něhož v dané lokalitě nelze stavět nové zdroje středního a velkého znečištění, schválilo zastupitelstvo obce dne 26. 5. 2011 a územní plán nabyl účinnosti 14. 6. 2011. Podle žalobkyně přitom musí být každé vydávané stavební povolení vždy v souladu s aktuální územně plánovací dokumentací, což však v daném případě nebylo.

Žalobkyně dále namítala, že jedním z podkladů rozhodnutí o povolení stavby BPS bylo i rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2010, č.j. KUJI 61120/2010, sp. zn. OZP 1185/2010 Hab, jímž byla podle § 17 odst. 1 písm. c) zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), v platném znění, povolena stavba zdrojů znečišťování ovzduší (stavba BPS) a dále závazné stanovisko téhož orgánu ze dne 23. 8. 2010, č.j. KUJI 65475/2010, sp. zn. OZP 1185/2010 Hab, jímž byl podle § 17 odst. 1 písm. b) citovaného zákona vysloven souhlas s umístěním stavby zdrojů znečišťování ovzduší. Tato rozhodnutí podle ní nemohla nabýt právní moci, protože s obcí nebylo jednáno jako s účastníkem řízení. Vyjádření obce ze dne 6. 11. 2009, podepsané bývalým starostou, se pak prý týkalo pouze elektrické přípojky, nikoliv stavby jako takové. Pochybení bylo spatřováno rovněž v tom, že se žalovaný nevyrovnal se všemi uplatněnými námitkami žalobkyně a dalších účastníků, a to nejen s již zmíněnou existencí změny územního plánu, zakazující umísťovat v daném prostoru uvedené zdroje znečištění, ale ani s námitkami ohledně ochranných pásem obecního vodovodu, studní, sloužících jako rezervní zdroj vody a splachů z areálu Družstva vlastníků Petrovec do obecní kanalizace při deštích. Se žalobkyní prý nebylo jednáno ohledně navýšení odběru vody, kanalizační přípojky ze stavby BPS do obecní kanalizace a navýšení její kapacity. Tyto okolnosti považovala žalobkyně za o to závažnější poté, co v areálu družstva zjistila, že v něm není zřízena čistička odpadních vod ani odlučovač ropných látek. S těmito okolnostmi se prý žalovaný

nevypořádal, ačkoliv mu byly signalizovány. V projektové dokumentaci stavby žalobkyně postrádá též prostor na čištění a dezinfekci dopravních prostředků a přepravních nádob před výjezdem z areálu, ačkoliv jde o výrazný zdroj znečištění vody, nebyla seznámena s plánem odvozu a likvidací digestátu, se způsobem, jak bude naloženo s vytěženou zeminou, nebyl řešen dopad stavby na život obyvatel v obci z hlediska hluku, zvýšení dopravy a plyných i pevných imisí. Přitom nejbližší obytný dům je od stavby BPS vzdálen jen 235 m.

Žalobkyně uzavřela, že ačkoliv podle ní není pochyb o tom, že stavba BPS ovlivní život v obci a jejím okolí, nevěnoval jí žalovaný potřebnou pozornost. Vzhledem k tomu navrhovala zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení.

Žalobci b) a c) uvedli ve své společné žalobě v podstatě identické námitky s námitkami žalobkyně a), což je dáno nepochybně i tím, že měli všichni stejného právního zástupce. I oni tak např. namítali, že rozhodnutí žalovaného vydané dne 23. 8. 2010, č.j. KUJI 65475/2010, sp. zn. OZP 1185/2010 Hab, nemohlo nabýt právní moci, když s obcí nebylo jednáno jako s účastnicí řízení, jehož výsledkem toto rozhodnutí bylo. Namítali, že rozhodnutí o povolení stavby BPS bylo vydáno bez toho, aniž by mu předcházelo řádné posouzení vlivů na životní prostředí. Nebyla požadována a zpracována EIA ani SEA, když vliv předmětné stavby BPS není možno posuzovat izolovaně. Poukazovali přitom na provozovaný kravín a zvýšenou zátěž v dopravě, plynoucí jednak z manipulace se vstupní surovinou a dále s vyprodukovaným odpadem.

Stavba BPS podle nich ovlivní výrazným způsobem život v obci, a to zvýšeným hlukem, prachem a pachovými emisemi, které budou mít původ v provozu stavby BPS, a rizikem znečištění vody, existencí odpadů, vytěženou zeminou a chybně zpracovanou rozptylovou studií. Namítali, že orgány povolující stavbu BPS nepostihly negativní vlivy na životní prostředí, nezabezpečily ochranu veřejných zájmů, a to vzdor tomu, že obecným zájmem občanů je právo na život v důstojných podmínkách a v prostředí, které není znečišťováno uměle vyvolanými vlivy. Žalovaný se podle nich dostatečně nezabýval stanovisky dotčených orgánů státní správy ani jinými podkladovými materiály a v napadeném rozhodnutí k nim nezaujal stanovisko (viz § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, dále jen „správní řád“, podle něhož pokud odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska). Žalovaný i prvoinstanční správní orgán měly zkoumat i pachové imise, nikoliv se pouze spokojit se stanoviskem, že je v současné době nelze stanovit (bylo možno vycházet z již realizovaných projektů staveb BPS a podle výsledků jejich provozu učinit předchozí kvalifikovaný odhad – viz § 111 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu /stavební zákon/, v platném znění, podle něhož má stavební úřad ověřit účinky budoucího provozu stavby).

V závěru žalobci b) a c) uvedli, že se orgány veřejné správy zúčastněné na řízení nevypořádaly náležitým způsobem se všemi námitkami účastníků řízení, nevzaly v úvahu, že k povolené stavbě není řádně zajištěn příjezd, že rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci a bylo nesprávně aplikováno hmotné právo. Vzhledem k tomu navrhovali zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení. Zároveň podali návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.

Podáním ze dne 6. 4. 2012 ještě doplnili žalobu s tím, že povolení stavby BPS by znamenalo zhoršení životního prostředí v obci Ovesná Lhota, což by zároveň znamenalo markantní snížení cen nemovitostí a tím ekonomické poškození jejich vlastníků. Zvýšená frekvence dopravy by pak mohla vést ke vzniku rizikových situací na místních komunikacích. Žalobce b) upozorňoval, že bydlí v těsné blízkosti zemědělského areálu a že již dnes je zápach z něho vycházející neúnosný. Vyslovil též obavu z možného poškození svých nemovitostí provozem těžké zemědělské techniky (navážející materiál do BPS a vyvážející digestát, která bude kolem jeho domu projíždět ve vzdálenosti 1,5 m. Vydáním stavebního povolení bylo podle žalobců popřeno jejich právo na příznivé životní prostředí garantované v čl. 35 odst. Listiny základních práv a svobod.

Žalovaný se vyjádřil k žalobám podáními ze dne 7. 5. 2012. V nich předně uvedl, že podle § 114 odst. 2 stavebního zákona se k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, nepřihlíží. Soulad stavby BPS s územním plánem obce Ovesná Lhota byl řešen v územním řízení. K závazným stanoviskům uvedl, že neměl důvod postupovat podle § 149 odst. 4 správního řádu, neboť odvolání proti obsahu závazných stanovisek nesměřovala. Jsou napadána až v žalobách. Poukázal na to, že žalobkyně ve vyjádření ze dne 6. 11. 2009 souhlasí se záměrem výstavby bioplynové stanice v zemědělském areálu v kat. území Ovesná Lhota s tím, že stavba BPS bude zemědělského charakteru a bude zpracovávat suroviny ze zemědělské prvovýroby (chlévkovou mrvu, kejdu, siláže, senáže apod.). Ve stanovisku není uvedeno, že by tato listina měla sloužit pouze pro účely rezervace elektrické přípojky ve vztahu k ČEZ, a že z tohoto důvodu ji nelze považovat za souhlas obce se zamýšlenou bioplynovou stanicí. Krom toho se nejednalo o nezbytný podklad pro vydání stavebního povolení.

Otázky dopadu stavby BPS na životní prostředí byly rovněž předmětem řízení o umístění stavby, přičemž námitky, které v něm účastníci vznesli, byly vypořádány. Námitky, které měly být v územním řízení uplatněny, a přesto uplatněny nebyly, nelze nově vznášet až ve stavebním řízení. Žalovaný přitom zdůraznil, že některé námitky nebyly uplatněny ani v řízení stavebním a že jsou vznášeny až v žalobách (např. namítané ohrožení studní provozem stavby BPS, desinfekce dopravních prostředků a přepravních nádob). Námitka k ochrannému pásmu obecního vodovodu

byla uplatněna v odvolání proti územnímu rozhodnutí. Žalobkyně a) se v územním řízení vyjádřila k existenci inženýrských sítí tak, že na území vyznačeném na náčrtu nemá žádné zařízení.

K námitkám, že v blízkosti areálu vlastní žalobkyně (obec) studně, které slouží jako rezervní zdroj vody a hrozí nebezpečí, že provozem stavby bioplynové stanice může být kvalita vody v nich dotčena, žalovaný uvedl, že tato otázka nebyla řešena, neboť nebyla v odvoláních uplatněna. Krom toho nejsou tyto žalobní námitky konkretizovány, tedy není jasné, jakým způsobem by k tomuto ohrožení mělo dojít. V územním řízení byla řešena návaznost provozu (rozvoz digestátu) na vyhlášené ochranné pásmo II. stupně – Kristianka. Námitky ohledně vodovodní přípojky, odběru vody a dořešení vyústění kanalizační přípojky ze stavby BPS do obecní kanalizace, byly řešeny v průběhu stavebního řízení a stavební úřad se s nimi podrobně vypořádal v odůvodnění stavebního povolení. Žalovaný se s tímto odůvodněním ztotožnil. Třeba jen dodat, že odběr vody bude podle projektové dokumentace zanedbatelný (dle vyjádření stavebníka 1 m³ za rok), takže nebylo ani potřeba žádat o navýšení odběru vody. S napojením na stávající kanalizaci není uvažováno.

K námitce, že v areálu není zřízena čistička odpadních vod ani odlučovač ropných látek, že při venkovních srážkách dochází ke splachu veškerého znečištění plochy areálu, včetně ropných produktů, do obecní kanalizace atd., žalovaný uvedl, že v projektu není uvažováno s prostorem na čištění a desinfekci dopravních prostředků a přepravních nádob před výjezdem z areálu a že projektová dokumentace řeší vliv stavby na životní prostředí a jeho ochranu. Řeší odpady vznikající při realizaci stavby, při provozování stavby, dále řeší emise z dopravy, napojení stavby na dopravní a technickou infrastrukturu. V zásadách organizace výstavby a bezpečnosti práce jsou řešeny dopravně – provozní předpisy stavby. Dále podmínkami pro provedení stavby bylo stavebním úřadem stanoveno, jak postupovat v případě znečištění či poškození komunikace během provádění stavebních prací. Vzhledem ke skutečnosti, že provozování posuzovaného záměru vyvolá pouze minimální a nepravidelný nárůst dopravy (stávající zemědělský areál, kde čištění je již řešeno), nemůže žalovaný více na námitku žalobkyně reagovat, neboť přímo neuvádí, z jakého důvodu by měla být desinfekce dopravních prostředků prováděna. Rovněž otázkou ochranného pásma se správní orgány zabývaly v územním řízení.

Otázky pěstování kukuřice a možné eroze půdy se pak netýkají vlastního provádění projednávané stavby. Jde o způsob hospodaření na zemědělských pozemcích.

K námitkám ohledně plánu odvozu digestátu či stavebníkem předložené rozptylové studie, žalovaný uvedl, že v řízení byla doložena stanoviska dotčených orgánů, která byla zapracována stavebním úřadem do podmínek pro provedení stavby a podmínek pro užívání stavby. V podmínkách pro užívání stavby byla mimo jiné stanovena podmínka, že vzhledem k tomu, že stavba bude obsahovat technologické zařízení, u něhož je třeba ověřit způsobilost k bezpečnému užívání stavby a dodržení podmínek stavebního povolení, bude před užíváním stavby

proveden zkušební provoz (měření hluku). Z uvedeného tedy vyplývá, že stavba BPS bude uvedena do trvalého provozu až po vyhodnocení zkušebního provozu, který bude trvat podle metodického pokynu Ministerstva životního prostředí min. 6 měsíců a maximálně 12 měsíců. Na ochranu životního prostředí byla do podmínek vyplývajících z požadavků účastníků řízení a dotčených orgánů zahrnuta vyjádření Městského úřadu Světlá nad Sázavou, odboru životního prostředí, a Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru životního prostředí. Součástí spisového materiálu je i posouzení záměru Krajským úřadem Kraje Vysočina, odborem životního prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, s výsledkem, že tento záměr (BPS) nepodléhá zjišťovacímu řízení. Stavebníkem byla k žádosti o stavební povolení připojena příslušná vyjádření a stanoviska dotčených orgánů a správců sítí, která byla vyhotovena na danou stavbu a konkrétní lokalitu. Aby nedocházelo ke kontaminaci podzemních vod, byla stavba BPS posouzena Městským úřadem Světlá nad Sázavou, životním prostředím a Povodím Vltavy s. p., kdy stavební úřad jejich podmínky, jak již bylo uvedeno, také zahrnul do podmínek stavebního povolení.

Žalovaný dále uvedl, že po vydání stavebního povolení podalo na Ministerstvo životního prostředí Občanské sdružení „Ovesná Lhota“ podnět, ve kterém bylo požadováno přezkoumání postupů odboru životního prostředí Krajského úřadu Kraje Vysočina ve věci umístění stavby BPS (řešena i pachová zátěž). Tento podnět byl však jako nedůvodný odložen. Ministerstvo životního prostředí vyslovilo názor, že je přesvědčeno o tom, že zákonnými postupy žalovaného a podmínkami stanovenými v rozhodnutích vydaných podle stavebního zákona bude ochrana životního prostředí v obci dostatečně zabezpečena.

K námitkám, že v důsledku stavby BPS dojde ke snížení tržní hodnoty nemovitostí, žalovaný uvedl, že pro tuto námitku není ve stavebním řízení prostor. Poznamenal přitom, že právní předpisy nepředpokládají absolutní nedotčenost sousedních nemovitostí důsledky zástavby. Každá stavba, i když je v souladu se všemi zákony a právními předpisy, vždy určitým způsobem ovlivní své okolí. Stavební úřad však nemůže stavebníka nutit např. k jinému umístění stavby tak, jak případně požadují účastníci řízení, pokud je jeho záměr v souladu se zákonnými předpisy. Případné připomínky, námitky či podmínky účastníků řízení musí stavební úřad řešit v souladu se zákony a dbát ochrany práv účastníků. Aby tato práva byla ochráněna, byla ve stavebním povolení mimo jiné stanovena podmínka pro užívání stavby – provedení zkušebního provozu (viz již výše).

Provoz na komunikacích je pak řešen samostatnými zákony a příslušnými vyhláškami s tím, že v nich je stanoveno, jak se na komunikaci mají chovat jak vozidla, tak chodci. Zemědělský areál se nachází mimo obec, navýšení provozu v obci bylo řešeno v územním řízení s výsledkem, že provedením stavby BPS nedojde ke značnému navýšení provozu v obci. Stejně tak byla řešena kapacita jímky na uskladnění digestátu.

Závěrem žalovaný zopakoval, že většina námitek uplatněných v žalobách proti stavebnímu povolení směřuje v podstatě proti územnímu rozhodnutí a že v odvoláních nebyly námitky tak konkretizovány, jako v žalobě. Proto na ně nemohlo být ani žalovaným v odvolacím řízení reagováno v takové struktuře a podrobnosti, jako v tomto vyjádření k žalobě. Vyjádřil přesvědčení, že žalobci nebyli jeho postupem, ani postupem správního orgánu I. stupně zkráceni na svých právech, a proto navrhoval žaloby zamítnout.

Krajský soud rozhodl o žalobě rozsudkem ze dne 16. května 2012, č.j. 30A 19/2012-64, jímž žalované rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo, zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že podle § 111 odstavce 1, písm. a) stavebního zákona byl stavební úřad povinen znovu přezkoumat dokumentaci stavby i z hlediska, zda není v rozporu s územně plánovací dokumentací. Prvoinstanční správní orgán se touto otázkou nezabýval vůbec, a žalovaný dospěl k závěru, že stavební úřad tuto povinnost nemá, bylo-li pro takovou stavbu vydáno územní rozhodnutí, jako v dané věci. Tento závěr krajský soud neakceptoval, a to ne proto, že by např. nevěděl, že se ve stavebním řízení nepřihlíží k námitkám účastníků řízení, které mohly být uplatněny v územním řízení, ale proto, že uvedené ustanovení takto koncipováno nebylo. Bylo v něm totiž stanoveno, že „Stavební úřad přezkoumá podanou žádost a připojené podklady z toho hlediska, zda stavbu lze podle nich provést, a ověří zejména, zda projektová dokumentace je zpracována v souladu s územně plánovací dokumentací, s podmínkami územního rozhodnutí nebo územního souhlasu.“ Byl to pokyn pro postup stavebního úřadu, který uvedené zákonné ustanovení nevázalo na předchozí územní rozhodnutí.

Při vědomí, že pro rozhodnutí je vždy rozhodující skutkový a právní stav v době jeho vydání, že územní plán je pro rozvoj území dokumentem naprosto zásadním, že stanoví základní koncepci rozvoje území, ochranu jeho hodnot, neměl krajský soud svůj výklad uvedeného ustanovení za mylný, a přisvědčil proto žalobcům v oprávněnosti jejich žalobních námitek ohledně nesouladu projektové dokumentace stavby s tehdy platnou územně plánovací dokumentací obce Ovesná Lhota. Proti tomuto rozsudku podali kasační stížnosti žalovaný a osoby zúčastněné na řízení a Nejvyšší správní soud je shledal důvodnými. Proto rozsudkem ze dne 12. 9. 2012, č.j. 1As 107/2012-139, rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. května 2012, č.j. 30A 19/2012-64, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž krajský soud zároveň zavázal následujícími právními závěry.

K otázce posuzování souladu projektové dokumentace s územně plánovací dokumentací Nejvyšší správní soud uvedl, že:

„V územním, nikoli stavebním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu s vydanou územně plánovací dokumentací, s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území, s obecnými požadavky na využívání území, s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,

s požadavky zvláštních právních předpisů a stanovisky dotčených orgánů popř. s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení (rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2012, č. j. 8 As 54/2011 – 344). Výsledkem shora nastíněného posuzování je pak územní rozhodnutí, které osvědčuje, že navržený záměr je v souladu mimo jiné i s územně plánovací dokumentací, a podmínkami obsaženými v územním rozhodnutí tento soulad zajišťuje.

Ze shora uvedeného vyplývá pro nyní souzenou věc podstatný závěr – stavebnímu úřadu v rámci řízení o povolení stavby nepřísluší posuzovat soulad stavby s územně plánovací dokumentací, neboť tato otázka již byla posouzena v řízení o umístění stavby a soulad záměru s územně plánovací dokumentací konstatován vydáním územního rozhodnutí. Pokud není stavební úřad oprávněn v rámci stavebního řízení posuzovat soulad stavby s územně plánovací dokumentací, jež byla podkladem pro vydání územního rozhodnutí, tím spíše mu nemůže příslušet posuzování souladu stavby s územně plánovací dokumentací, která nabyla účinnosti až po vydání rozhodnutí o umístění stavby. Zásada, dle které přísluší stavebnímu úřadu v rámci jednotlivých fází celého procesu probíhajícího podle stavebního zákona (od územního plánování přes územní řízení, stavební řízení po kolaudační řízení) posuzovat právě ty otázky, které do této fáze patří (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 79/2008 – 128), a nikoli otázky či námitky, které náleží do fáze jiné (předchozí), nemůže být prolomena skutečností, že po ukončení určité fáze procesu vydáním pravomocného rozhodnutí dojde ke změně podstatné okolnosti, která byla podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí.

V prvé řadě by takový postup stavebního úřadu představoval nepřipustný zásah do práv účastníků předcházejících řízení (zde řízení územního) nabytých v dobré víře (§ 2 odst. 3 správního řádu). Žadateli o územní rozhodnutí bylo umístění stavby povoleno a nabylo právní moci. Tímto rozhodnutím byl stvrzen soulad záměru s územně plánovací dokumentací a žadatel je tak v dobré víře, že jeho záměr vyhovuje zákonným požadavkům. Není myslitelné, aby stavební úřad v pozdějších fázích procesu zpochybnil pravomocné územní rozhodnutí na základě skutečností, které nastaly až po jeho vydání. Účinky územního rozhodnutí jsou závazné nejen pro adresáty tohoto rozhodnutí, ale též pro správní orgány, přičemž zákon neposkytuje žádnou možnost, jak by stavební úřad mohl v řízení o povolení stavby účinky tohoto rozhodnutí zvrátit, změnit jej či snad konstatovat jeho nezákonnost. Tato možnost je dána účastníkům územního řízení prostřednictvím odvolání proti rozhodnutí o umístění stavby a případně v navazujících soudních řízeních (resp. prostřednictvím mimořádných opravných prostředků). Pouze oprávněným z územního rozhodnutí pak stavební zákon dává možnost na jejich žádost toto rozhodnutí změnit nebo zrušit postupem podle § 94 odst. 1 tohoto zákona. Z moci úřední lze územní rozhodnutí změnit nebo zrušit pouze v případě řízení o umístění veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšného opatření (§ 94 odst. 3 stavebního zákona).

Připuštění výkladu učiněného krajským soudem by navíc vedlo k akceptaci retroaktivního působení územně plánovací dokumentace. Výsledkem územního

řízení je pravomocné územní rozhodnutí, které osvědčuje, že navržený záměr je s územně plánovací dokumentací v souladu. Přezkoumával-li by následně stavební úřad v rámci stavebního řízení soulad stavby s nově přijatým územním plánem, přiznal by *de facto* územnímu plánu retroaktivní účinek, neboť by jeho použitím zpochybňoval zákonnost již vydaného (a pravomocného) územního rozhodnutí.

Shora popsané úvahy podporuje i judikatura zdejšího soudu. Ten např. v rozsudku ze dne 17. 2. 2012, č. j. 8 As 54/2011 – 344, vyslovil, že „*stavební zákon z roku 2006 obsahuje relativně samostatnou úpravu několika druhů řízení, která na sebe mohou v procesu realizace výstavby navazovat, a to z chronologického hlediska i míry obecnosti od činnosti plánovací, přes problematiku umísťování již konkrétních staveb v územním řízení po stanovení podmínek jejich realizace ve stavebním řízení. Bylo by v rozporu s požadavkem právní jistoty, pokud by byl účastník správního řízení oprávněn v řízení brojít proti závěrům, které vyplynuly z řízení jiného a fakticky tak derogovat předchozí pravomocné správní rozhodnutí*“.

Ani skrze ustanovení § 111 stavebního zákona nelze překonat požadavek obsažený v § 114 odst. 2, aby námitky, které mohly být uplatněny v územním řízení, také skutečně v tomto řízení uplatněny byly. Nejvyšší správní soud v již zmíněném rozsudku ze dne 28. 7. 2010, č. j. 5 As 77/2009 - 67, zdůraznil, že „*nepřípustnost předmětné námitky však nezabavuje stavební úřad povinnosti postupovat ve stavebním řízení v intencích ustanovení § 111 odst. 1 písm. a) stavebního zákona a posoudit i bez námítky účastníků, zda předložená projektová dokumentace je v souladu s územně plánovací dokumentací. Neznamená to, že by stavební úřad znovu přezkoumával soulad stavby s územním plánem, resp., že by se znovu zabýval stejnými otázkami jako v řízení územním. Soulad stavby s územně plánovací dokumentací přezkoumaný již ve fázi územního řízení stavebnímu úřadu nepřísluší*“.

Posledně popsané rozhodnutí Nejvyššího správního soudu tak sice zcela nevylučuje posuzování souladu projektové dokumentace ve stavebním řízení s územně plánovací dokumentací, nemůže se tak však díť v návaznosti na námitku účastníka stavebního řízení jedná se o toliko „nepřímé“ posuzování takového souladu – stavební úřad totiž primárně posuzuje soulad projektové dokumentace s dokumentací záměru, resp. podmínkami územního rozhodnutí. Teprve v případě, kdy by se projektová dokumentace odchýlila od dokumentace záměru, jehož soulad s územně plánovací dokumentací je již osvědčen rozhodnutím o umístění stavby, a v této části by se předložená projektová dokumentace dostala do rozporu s územně plánovací dokumentací, bylo by na místě ve stavebním řízení konstatovat rozpor s územně plánovací dokumentací. Je však opět nutno připomenout, že i v takovém případě by muselo jít o nesoulad s územně plánovací dokumentací, která byla podkladem pro vydání rozhodnutí o umístění stavby, nikoli s jakoukoli jinou (pozdější) územně plánovací dokumentací. Nadto ani tímto postupem nemůže dojít ke znovuotevření již pravomocně rozhodnutých otázek. Na okraj Nejvyšší správní soud poznamenává, že přímé posuzování souladu projektové dokumentace s územně plánovací dokumentací (nikoli toliko prostřednictvím posuzování souladu

-10-

s dokumentací záměru, resp. podmínek územního rozhodnutí) ve stavebním řízení by přicházelo v úvahu, jak dovodil správně též žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí, pouze u těch staveb, u kterých není vedeno řízení o umístění stavby – předchozí potvrzení souladu záměru s územně plánovací dokumentací není dáno, a proto je stavební úřad v řízení o povolení stavby povinen tento soulad zkoumat. To však nebyl případ dotčené Bioplynové stanice.

Nejvyšší správní soud aplikoval shora popsané úvahy na nyní souzenou věc takto. Stavební úřad v rozhodnutí o povolení stavby uvedl, že „*přezkoumal předloženou žádost z hledisek uvedených v § 111 stavebního zákona*“ a následně konstatoval, že „*projektová dokumentace stavby splňuje obecné technické požadavky na stavby, zejména vyhlášku č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby a podmínky územního rozhodnutí o umístění stavby č.j. 13526/2010/OSÚ-32 ze dne 19.1.2011, které nabylo právní moci dne 30.5.2011*“. Jak vyplývá ze shora uvedeného, ve stavebním řízení nemohla být účinně uplatněna námitka nesouladu stavby s územně plánovací dokumentací účinnou v době vydání územního rozhodnutí, natož pak námitka nesouladu stavby s územně plánovací dokumentací účinnou až poté, co územní rozhodnutí nabylo právní moci. Stavební úřad poté, co konstatoval soulad projektové dokumentace s územním rozhodnutím (resp. dokumentací záměru) se již nemusel ani z úřední povinnosti zabývat případným vztahem územně plánovací dokumentace (účinné v době vydání územního rozhodnutí) a projektové dokumentace. Žalovaný pak v rozhodnutí k námitce nutnosti posuzovat ve stavebním řízení soulad projektové dokumentace s „novým“ územním plánem zcela správně a ve shodě s výše uvedenou judikaturou dovodil, že „*stavební úřad nepochybil, když ve stavebním řízení neposuzoval soulad požadovaného záměru s nově vydaným územním plánem Obce Ovesná Lhota, toto posouzení by mělo své místo v územním řízení, které bylo již pravomocně skončeno kladným (tj. územním) rozhodnutím*“. Nejvyšší správní soud považuje takové posouzení celé věci správními orgány za správné a dostatečné.

Z výše uvedeného se také podává, že není správný názor krajského soudu, že záměr stěžovatelů b) a c) je v současné chvíli „nerealizovatelný“, neboť je v rozporu s platným územním plánem. Pro uvedený záměr existuje pravomocné rozhodnutí o umístění stavby, jehož zákonnost nemůže být zpochybněna později vydaným územním plánem. Tento nový územní plán totiž nemá pro posouzení „realizovatelnosti“ předmětné stavby žádnou relevanci.

V této souvislosti lze též poznamenat, že územní rozhodnutí (i stavební povolení) vydaná v určitém území představují tzv. limit využití území ve smyslu § 26 odst. 1 stavebního zákona. Podle tohoto ustanovení musejí být limity využití území obsaženy v územně analytických podkladech, které jsou podle § 25 stavebního zákona podkladem k pořizování územně plánovací dokumentace. Koncept územního plánu tak musí respektovat vydaná pravomocná územní rozhodnutí a stavební povolení. Platnost územních rozhodnutí, případně stavebních povolení je omezena toliko dobou jejich platnosti a nemůže být proto narušena jejich nezařazením

do územního plánu. Není tedy možné, aby se obec prostřednictvím vydání územního plánu snažila „odstranit“ účinky již dříve pravomocných územních rozhodnutí. Odlišný, než shora provedený výklad dotčených zákonných ustanovení, by mohl vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by se již například několik let řádně umístěné, povolené a zkolaudované stavby dostaly do rozporu s územním plánem, a pro tento rozpor by musely být odstraněny, resp. by byly považovány za nezákonně umístěné a postavené. Takový přístup by byl v příkrém rozporu s principem právní jistoty a ochrany práv nabytých v dobré víře.“

Nejvyšší správní soud se dále vyjádřil i k okruhu účastníků v řízení podle § 17 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ovzduší. Uvedl následující:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 8. 2010, č. j. KUJI 61120/2010, OZP 1185/2010 Hab, jako příslušný orgán státní správy na úseku ochrany ovzduší povolil na základě předložených dokladů stavbu zdrojů znečišťování ovzduší (Bioplynová stanice Ovesná Lhota) podle § 17 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ovzduší. Jako s jediným účastníkem řízení jednal žalovaný se žadatelem o vydání povolení.

Totožnou otázkou se již Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 27. 6. 2012, č. j. 3 As 1/2012 – 21, ve kterém dovedl, že *jediným účastníkem řízení o vydání povolení podle § 17 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ovzduší je osoba, která orgán ochrany ovzduší o vydání povolení požádala.*“

K novému projednání věci nařídil krajský soud veřejné jednání na den 22. 2. 2013. Poté krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s“), přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

Stěžejním bodem soudního přezkumu byla otázka, zda stavební úřad musí ve stavebním řízení podrobit žádost o vydání stavebního povolení též zkoumání ve směru k platnému územnímu plánu. Odpověď na ni dal již Nejvyšší správní soud, jak uvedeno výše, takže krajskému soudu nezbyvá, než na jeho závěry odkázat. Na platnost vydaného územního rozhodnutí o umístění stavby BPS neměla změna územního plánu obce Ovesná Lhota žádný vliv a krajský soud nic takového ostatně ani nikdy nekonstatoval. Nedůvodnou je též námitka, že žalobkyně a) byla opomenuta jako účastnice řízení, ukončeného rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 8. 2010, č. j. KUJI 61120/2010, OZP 1185/2010 Hab, jímž byl podle § 17 odst. 1 písm. c) zákona č. 86/2001 Sb., o ochraně ovzduší, vysloven souhlas s umístěním BPS. I k této otázce se vyjádřil Nejvyšší správní soud v odůvodnění zrušujícího rozsudku ze dne 12. 9. 2012, č.j. 1As 107/2012-139, a krajský soud k tomu nemá cokoliv dodat.

Pokud jde o další námitky, třeba přisvědčit žalovanému, že z převážné části jde o námitky, pro něž již není ve stavebním řízení místo, a to z následujících důvodů.

Určujícím je zde ustanovení § 114 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, dále jen „stavební zákon“, podle jehož prvního odstavce může účastník řízení ve stavebním (povolovacím) řízení uplatnit námitky jen proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Podle druhého odstavce citovaného ustanovení se pak k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, nepřihlíží.

Z toho plyne, že každá námitka proti zamýšlenému stavebnímu záměru má svůj čas, že ji nelze uplatňovat kdykoliv v procesu povolování stavby v širším slova smyslu. Tedy jak v územním řízení, tak i ve stavebním řízení nebo kolaudačním řízení. Zmíněná ustanovení ostatně odpovídají ve stavebním zákoně opakovaně užívané zásadě koncentrace řízení.

Jak je ze správního spisu zřejmé, požádali stavebníci (zúčastněné osoby) o povolení stavby BPS dne 15. 7. 2011. Stavební úřad ve Světlé nad Sázavou oznámil zahájení stavebního řízení veřejnou vyhláškou ze dne 1. 8. 2011. V ní informoval dotčené orgány státní správy a účastníky řízení, že svá závazná stanoviska, námitky či návrhy na důkazy mohou předložit do 15 dnů od doručení oznámení o zahájení řízení. Poučil je zároveň o tom, že k později uplatněným závazným stanoviskům, námitkám, popřípadě návrhům na důkazy, nebude přihlédnuto, neuplatní-li je včas, vymezil jim dobu, kdy mohou nahlížet do podkladů rozhodnutí, poučil je o povaze námitek, které mohou účastníci uplatňovat, jakož i o tom, že k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, se nepřihlíží.

Žalobkyně a) se seznámila s podklady rozhodnutí na stavebním úřadu dne 24. 8. 2011 a na základě toho uplatnila své námitky podáním ze dne 31. 8. 2011. Konkrétně namítala, že:

1. stavebník k žádosti nedoložil podklady řešící vodovodní přípojku a odběr vody z vodovodního řádu,
2. není řešeno připojení stavby BPS na kanalizaci, která je ve vlastnictví obce, není řešeno nakládání se splaškovou vodou,
3. nejsou řešeny odpady z případného sociálního zařízení, ani výstavba nového,
4. není řešeno umístění přebytkové zeminy,
5. v rámci stavby BPS dojde k zatížení dopravnímu, hlukovému, prašností, znečištěním, zápachem, která jsou řešena pouze v rámci stavby BPS, nikoliv celého areálu,

6. územní řízení neproběhlo v souladu se zákonem,
7. stávající kapacity silážních žlabů jsou nedostatečné a jsou v nevyhovujícím a havarijním stavu,
8. dále namítala, že v rozptylové studii nejsou započteny emise havarijního hořáku a že jeho umístění nesplňuje minimální vzdálenost 15 m od nadzemních objektů, zmiňovala možnost poškození zdraví obyvatel prašnými částicemi,
9. v projektové dokumentaci není počítáno s oplachem vozidel a areálu BPS, takže se dá předpokládat znečištění komunikací v její blízkosti,
10. dále žalobkyně dávala ke zvážení vyhlášení ochranného pásma u stavby BPS v šíři minimálně 300 m vzhledem k plánované rodinné výstavbě a „u ostatních BPS 800m“,
11. provoz stavby BPS a doprava do této stanice prý budou poškozovat zdraví občanů obce,
12. některá vyjádření a potvrzení již nejsou účinná, jiná protizákonná nebo obcházející zákon.

Žádní další účastníci stavebního řízení, a zde třeba zdůraznit, že ani žalobci b) a c), námitky proti stavbě BPS nepodali, přestože byli poučeni o zásadě koncentrace řízení (viz shora). Nestřežili si tak řádným způsobem svá práva. K uvedeným námitkám žalobkyně a) pak třeba konstatovat, že relevantními mohly být jen ty z nich, které se vejdou do rámce vymezeného § 114 odst. 1 stavebního zákona. Nemohou jimi dále být ani námitky, které mohly být uplatněny v předchozím územním řízení. Dlužno přitom konstatovat, že žalobkyně a) sice uvedla řadu námitek, ale neodůvodnila je již z toho pohledu, jakým způsobem se dotýkají přímo jejích vlastnických či dalších práv vymezených v uvedeném ustanovení. A zde musí krajský soud konstatovat, že nijak, neboť se v nich žalobkyně staví do role jakéhosi veřejného ochránce práva, veřejného žalobce a nikoliv na obranu svých vlastních vlastnických práv, s nimiž je účastenství ve stavebním řízení spojováno. Již jen z tohoto důvodu přinejmenším námitky č. 1, 2, 3, 4, 7 a 12 tak nejsou námitkami, jež by bylo možno úspěšně uplatňovat ve stavebním řízení. Žádná nová vodovodní přípojka na vodovodní řád není předmětem stavby BPS, projektová dokumentace neřeší ani napojení BPS na obecní kanalizaci ani vybudování nového sociálního zařízení pro stavbu BPS. Z námitek žalobkyně není zřejmé, že by vytěženou zeminou mělo být dotčeno její vlastnické právo, totéž platí i ohledně namítaných silážních žlabů, které navíc nejsou předmětem stavebního povolení, a ohledně aktuálnosti podkladů rozhodnutí. Dotčenost vlastnických práv žalobkyně není zřejmá ani z jejích dalších námitek, lze se jí jen domýšlet. Námitka č. 5 je obecné povahy, přičemž ochrana zájmů v ní uvedených je zabezpečena (viz str. 11 stavebního povolení). K námitce č. 6 se nepřihlíží, neboť jde o typickou námitku, která patří do územního řízení, stejně jako dílem námitka č. 8, přičemž ve zbytku je funkce havarijního hořáku jako nezávadná ověřena stanovisky orgánů ochrany životního prostředí, stejně jako je tomu u námitky č. 11 (o tom ještě dále). Námitka č. 9 jde mimo rámec dokumentace stavby BPS. Požadavky pod námitkou č. 10 jsou pak pro krajský soud překvapením v tom směru, že ačkoliv v ní žalobkyně požaduje pro stavbu BPS 300m ochranné pásmo, při schvalování územního plánu měla takový požadavek pro areál

zúčastněné osoby č. 2 za nepřípadný. Opět jde však o námitku, která patřila k řešení do již proběhlého územního řízení.

Stavební povolení vydal stavební úřad Městského úřadu Světlá nad Sázavou dne 3. 10. 2011 pod č.j. MSNS/14866/2011/OSÚ-7, a v něm se se všemi námitkami žalobkyně a) vypořádal na straně desáté až třinácté. Krajský soud se s důvody jejich zamítnutí, stejně jako žalovaný, plně ztotožňuje, a proto na ně v dalším i odkazuje. Proti tomuto stavebnímu povolení podali žalobci odvolání.

Žalobkyně a) předně poukazovala na to, že se poprvé seznámila se záměrem stavby BPS z oznámení o zahájení územního řízení a že nebyla požádána o souhlas. Tato námitka ve smyslu § 114 odst. 2 stavebního zákona nepatří k řešení ve stavebním řízení, přičemž její souhlas se stavbou ani nebyl potřeba. O povolení stavby totiž rozhoduje stavební úřad, nikoliv souhlasy účastníků řízení a pokud zmiňuje obecně nedostatky v doručování svému zástupci, třeba poznamenat, že rozhodnutí bylo doručováno veřejnou vyhláškou. Doručeno přitom evidentně bylo, když došlo na včas podané odvolání. Na vydání či nevydání stavebního povolení žadateli přitom nemá žádný význam výsledek místního referenda, petice občanů, ale jen soulad požadovaného stavebního záměru s příslušnými právními předpisy.

Pokud žalobkyně pokračovala i v odvolání s námitkami ohledně dotčení životního prostředí v obci danou stavbou, jejím vlivem na ovzduší, možnou kontaminací podzemních vod, opakovala námitky související s vyvážením digestátu, ochranným pásmem vodního zdroje, kategorizací zdrojů znečištění, ochranným pásmem BPS, ochranným pásmem obecního vodovodu, napojením na kanalizaci, vodovod atd., obdobně jako v řízení před stavebním úřadem, dlužno znovu uvést, že jde o námitky, jejichž řešení přináleží do řízení o umístění stavby. Vždyť podle § 90 stavebního zákona právě v územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu

- a) s vydanou územně plánovací dokumentací,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
- d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
- e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů⁴⁾, popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.

Tedy v územním řízení se zkoumá soulad stavby např. se zákonem o vodách, o ochraně přírody a krajiny, o ochraně ovzduší, o ochraně zemědělského půdního fondu, o pozemních komunikacích a s dalšími složkovými zákony. Nikoliv v řízení stavebním. Přesto i tyto námitky neponechal žalovaný bez povšimnutí, neboť jak je zřejmé z odůvodnění žalovaného rozhodnutí, vypořádal se s nimi způsobem, z něhož je zřejmá ochrana zájmů chráněných zvláštními předpisy. Krajský soud se se způsobem jejich posouzení žalovaným plně ztotožňuje, proto na odůvodnění žalovaného rozhodnutí i plně odkazuje, neboť jinak by musel jen jinými slovy říkat totéž.

Jak je zřejmé ze žaloby, žalobní námitky žalobkyně a) jsou opakováním námitek, jež uplatňovala v průběhu celého stavebního řízení (dopad stavby na životní prostředí, znečišťování ovzduší, pominutí ochranného pásma obecního vodovodu, neoslovení obce, ochrana rezervního zdroje vody – studně, námitky ohledně vodovodní přípojky, kanalizační přípojky, absence ČOV a odlučovače ropných látek v areálu, srážkové odpadní vody, prostor na čištění a dezinfekci dopravních prostředků, eroze půdy, plán rozvozu digestátu a jeho likvidace, plán dopravy, neřešení otázky, jak naložit s vytěženou zeminou, rozptylová studie, zhoršení podmínek života obyvatel obce, nedostatečná kapacita jímky). Krajský soud se s nimi proto vypořádal výše, a to na pozadí jejich řešení orgány veřejné správy zúčastněnými na řízení. Krajský soud nesdílí názor, že by tyto orgány vycházely z nedostatečně zjištěného stavu věci, když si pro rozhodnutí opatřily všechna potřebná stanoviska a souhlasy. Zejména lze jmenovat závazná stanoviska orgánu ochrany životního prostředí (odboru životního prostředí Krajského úřadu Kraje Vysočina) a České inspekce životního prostředí ze dne 13. 8. 2010 k otázkám ochrany ovzduší. Žádný z dotčených orgánů státní správy přitom neshledal důvody, pro které by nebylo možno stavbu BPS povolit. O tom, že postupovaly při řešení těchto otázek správně ostatně svědčí i stanovisko Ministerstva životního prostředí ze dne 9. února 2012, č.j.: 117/560/121991/ENV/12. Byť bylo vydáno až po skončení stavebního řízení a k žádosti Občanského sdružení „Ovesná Lhota“, stavba BPS podle něho splňuje požadované limity na ochranu životního prostředí a při dodržení podmínek stavebního povolení bude podle uvedeného ústředního orgánu státní správy ochrana životního prostředí v obci dostatečně zabezpečena. Na jedné straně tak jsou obecné žalobní námitky, na straně druhé kvalifikované stanovisko ústředního orgánu státní správy. Za této situace nebylo možno přisvědčit oprávněnosti žalobních námitek žalobkyně a) ani z pohledu jejich věcné správnosti.

Žalobci b) a c) poprvé vystoupili ve stavebním řízení jako jeho účastníci až jako odvolatelé proti vydanému stavebnímu povolení. Žalobce b) namítal, že jeho pozemek sousedí s povolenou stavbou BPS a že z ní bude docházet k úniku zápachu, ke zvýšené intenzitě hluku, ke znečištění životního prostředí atd. a v závěru ke znemožnění užívání této nemovitosti a jejímu znehodnocení (?snad pozemku?). Dále udával narušení osobního klidu. Žalobce c) uvedl zcela shodné odvolací námitky.

Jak je z uvedených odvolání patrné, žalobci b) a c) v nich nenamítali porušení procesních ustanovení, která by jim znemožnila uplatnit jejich práva ve stavebním řízení. Takové námitky by ostatně ani neměly relevanci, jak plyne již z výše uvedeného (stavební řízení bylo řádným způsobem zahájeno, účastníci řízení byli náležitým způsobem upozorněni a poučeni o nutnosti podání námitek a připomínek ve stanovené lhůtě s tím, že jinak k nim nebude přihlášeno – zásada koncentrace). Z odvolacích námitek není zřejmé ani porušení kogentního hmotného předpisu, jímž by se měl odvolací orgán (žalovaný) zabírat. Neuvádějí ani jeden právní předpis, s nímž by měla být stavba BPS v rozporu či ho nějakým způsobem porušovat. Uvedené námitky jsou navíc natolik obecné, že vlastně ani nebyly schopné přezkumu. Přesto se jimi žalovaný zabýval z toho pohledu, zda stavební povolení a řízení, které jeho vydání předcházelo, není v rozporu s právními předpisy. Třeba k tomu poznamenat, že tak činil souběžně s rozhodováním o odvolání žalobkyně a), která uplatňovala tytéž námitky, ale v kvalitativně jiné míře jejich rozsahu (viz vpředu), takže nemůže jít o vadu, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a že s tímto postupem nelze spojovat ani případné úvahy o porušení práva rovnosti účastníků řízení, postupoval-li takto žalovaný nepochybně na základě respektu k zákonu.

Z uvedeného je zřejmé, že žalobci b) a c) nerespektovali zásadu koncentrace stavebního řízení, která předpokládá, že účastníci své námitky proti stavebnímu záměru musejí přednést v určitém procesním stadiu, a to jak pokud jde o námitky skutkové (faktické), tak právní. K takovýmto postupům ale judikatura soudů ve správním soudnictví dovodila, že v řízení o umístění stavby a v řízení o stavební povolení zůstává princip koncentrace aplikovatelný i v řízení odvolacím. Tak Vrchní soud v Praze dne 2. 7. 2002 pod č. j. 5 A 156/2000 - 25 rozhodl, že „*právo na odvolání, zaručené účastníku řízení v § 53 správního řádu, je v územním řízení omezeno zásadou koncentrace řízení. Proto námitky k umístění navržené stavby neuplatněné včas, není možno účinně uplatnit v odvolání. To však neplatí, byla-li nesprávným postupem stavebního úřadu omezena práva účastníka.*“ V judikatorní praxi Nejvyššího správního soudu byl tento názor stvrzen v rozsudku ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007 - 83 (na č. I. 89 tohoto rozsudku lze nalézt jednoznačné vyjádření o mezích odvolacího řízení, jež jsou dány mezemi zásady koncentrace řízení; to znamená, že v odvolání nelze vznášet námitky nové, v prvostupňovém řízení neuplatněné, leda by se jednalo o důsledek znemožnění řádného vznesení námitek postupem stavebního úřadu) – viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2008, č. j. 6 As 37/2006-122.

Liknavost žalobců b) a c) má však závažné důsledky v tom směru, že brání v přezkumu žalovaného rozhodnutí v mezích jimi uplatněných žalobních bodů. Uvedení žalobci totiž nevyužili všechny možnosti k ochraně svých práv, když zcela pominuli své právo vyjádřit se ke stavebnímu záměru v řízení před stavebním úřadem. Bylo by proto v rozporu se zásadou koncentrace stavebního řízení zakotvenou stavebním zákonem a vůbec s funkcí správního soudnictví jako takového, pokud by měl krajský soud fakticky suplovat orgány státní správy přezkumem námitek, jež žalobci b) a c) ve stavebním řízení vůbec neuplatnili. Přesto

o věcné závěry ke svým žalobním námitkám, týkajícím se zejména údajného narušení životního prostředí, nepřišli, neboť ty byly posouzeny a rozhodnuto o nich ve stejném rozsahu, jaký uplatňovali, v případě žaloby žalobkyně a), když řízení o žalobách žalobců a), b) a c) byla spojena ke společnému projednání. K řešení v rámci stavebního řízení nepřísluší ani námitky týkající se údajného snížení tržní ceny nemovitostí. O takovýchto námitkách přísluší rozhodovat v územním řízení. Opodstatněnost námitek ohledně dotčení životního prostředí v obci neshledaly nejen příslušné místní orgány veřejné správy, ale ani Ministerstvo životního prostředí (viz výše).

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl krajský soud k závěru, že žaloby nejsou důvodné, a proto je podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci nebyli ve věci úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal.

Osoby zúčastněné na řízení mají podle § 60 odst. 5 s.ř.s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil. Žádné takové náklady zúčastněným osobám nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 27. února 2013

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu